

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Datum 17 november 2022
Betreft Beantwoording Kamervragen over het uitsteken van ogen bij levende
vrouwelijke garnalen

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Wassenberg (PvdD) over
het uitsteken van ogen bij levende vrouwelijke garnalen (kenmerk 2022Z18920,
ingezonden 7 oktober 2022).

Piet Adema
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

2022Z18920

1

Bent u bekend met de aflevering van Keuringsdienst van waarde over de kweekgarnaal?

Antwoord

Ja.

2

Wat was uw reactie op de beelden waarop te zien is dat bij levende vrouwelijke garnalen een oog wordt uitgestoken om de reproductie te stimuleren?

Antwoord

Dit is geen aangenaam beeld.

3

Klopt het dat garnalen met uitgestoken ogen gedesoriënteerd raken en ernstig leed van de ingreep ondervinden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het afsnijden van een oogsteeltje bij vrouwelijke garnalen heeft consequenties voor het biologisch functioneren van deze dieren. Het zou kunnen dat deze ingreep het dieptezicht en oriëntatie-vermogen van de dieren beperkt. In die zin ondervinden garnalen dus nadeel van de betreffende ingreep. Over eventuele bijkomende consequenties van deze ingreep is nog weinig bekend.

4

Onderschrijft u de wetenschappelijke inzichten dat kreeftachtigen (crustaceae), waar garnalen onder vallen, bewustzijn hebben en pijn kunnen voelen, zoals het rapport van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) over de 'Risico's voor mens, dier en natuur in de visketen' stelt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het onderzoek naar en de kennis over het welzijnsvermogen en de pijnbeleving bij schaaldieren (crustaceae) is nog beperkt. Er zijn aanwijzingen dat bepaalde schaaldieren een vorm van bewustzijn hebben en pijn kunnen ervaren, al is de wetenschappelijke onderbouwing hiervoor nog beperkt. Specifiek voor garnalen is deze kennis ook nog niet beschikbaar. Hier wordt ook in het rapport van de NVWA aan gerefereerd.

5

Deelt u de mening dat het uitsteken van de ogen van levende garnalen een buitengewoon barbaarse en dieronvriendelijke praktijk is? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u ondernemen om deze praktijk te stoppen?

Antwoord

De emotie van het zien van deze praktijk deel ik. Het afknippen van oogsteeltjes speelt zich af in aquacultuurstellingen waar garnalen voor consumptie worden

gekweekt. In Nederland worden geen garnalen voor consumptie gekweekt. Ik ga daarom op dit moment geen stappen ondernemen om deze techniek te stoppen.

6

Klopt het dat garnalen minder lang leven als gevolg van het wegbranden of het uitsteken van het oogsteeltje dat de hormonen regelt?

Antwoord

Deze informatie is mij niet bekend. De wetenschappelijke kennis over de consequenties van deze praktijk bij vrouwelijke garnalen is namelijk nog summier.

7

Hoe is dierenwelzijn, en met name het wetenschappelijke inzicht dat aantoonde dat kreeftachtigen bewustzijn hebben en pijn kunnen voelen, meegenomen in de Mededeling Strategische richtsnoeren EU-aquacultuur? Indien deze inzichten niet zijn meegenomen, bent u bereid om in Europa te pleiten voor het recht doen aan deze inzichten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De Mededeling Strategische richtsnoeren EU-aquacultuur biedt een gemeenschappelijke visie voor de verdere ontwikkeling van de aquacultuursector in de EU voor de periode 2021-2030. Dierenwelzijn is één van de onderwerpen die hierin centraal staat. In deze mededeling wordt onder meer benoemd dat in EU-verband gemeenschappelijke, gevalideerde, soort-specifieke en auditeerbare indicatoren voor het welzijn van aquacultuurdieren moeten worden vastgesteld. De Commissie heeft in dit verband bij de EFSA (European Food and Safety Authority) onderzoekopdrachten uitgezet betreffende het welzijn van verschillende waterdieren, waaronder schaaldieren. Nederland steunt de inzet tot de uitbreiding van de bestaande EU-dierenwelzijnsregelgeving met soort-specifieke voorschriften. U bent hierover op 5 januari jl. geïnformeerd per Kamerbrief (Kamerstukken 21501-32 nr. 1366).

8

Bent u het ermee eens dat het wegnippen of wegbranden van het oogsteeltje van de moedergarnaal moet worden gestopt? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u ondernemen om dit te bewerkstelligen?

Antwoord

In Nederland worden geen oogsteeltjes van vrouwelijke garnalen afgeknipt. Ik zal daarom voor nu geen verdere stappen ondernemen. Wel blijf ik mij in Europa inzetten op meer kennis over het welzijn van schaaldieren.